

Yhtiön oman pääoman vahvistaminen, Viitostien Ykköstilat Oy

KHALL 04.06.2018 § 93

Viitostien Ykköstilat Oy:n hallitus on kokouksessaan 12.04.2018 § 3 päättänyt seuraavaa:

"Viitostien Ykköstilat Oy:n hallitus esittää Lapinlahden kunnalle, että se vahvistaa yhtiön omaa pääomaa 3.000.000 euroa. Ilman pääoman vahvistamista yhtiöllä tulee merkittäviä ongelmia maksuvalmiuteen."

Viitostien Ykköstilat Oy:n tulos on ollut pitkään tappiolla. Tästä johtuen yhtiön kassatilanne on heikentynyt. Yhtiöllä on pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseen rahoituslaitoksilta sekä noin 3 milj. € lyhyt aikaista rahoitusta Kuntarahoitukselta. Lapinlahden kunta on taannut tämän lyhytaikaisen rahoituksen. Lyhyt aikaista rahoitusta ei ole mahdollista enää lisätä nykyisen limiitin puitteissa. Tappiollisesta toiminnasta johtuen Ykköstilat Oy:n maksuvalmius heikkenee syksyn -18 aikana niin, että yhtiö ei pysty selviytymään velvoitteistaan ilman omistajan toimenpiteitä.

Lapinlahden kunta on selvittänyt BDO Oy:n lakimiehen kanssa eri vaihtoehtoja yhtiön rahoituslaitanteen ratkaisemiseksi. Laadittu selvitys on kokouksen oheismateriaalina. Eri rahoitusvaihtoehtojen käyttämisestä säätelee lainsäädäntö ja EU:n valtiotukisäännökset. Esimerkiksi Ykköstilat Oy:n lainojen mahdollista takaamista säätelee kuntalaki, jonka mukaan kunnan on saatava lainan takauksen vastineeksi yhtiöltä vakuuksia. Ykköstilat Oy:llä ei ole antaa reaaliavakuuksia, joten lainan takaaminen ei ole mahdollista. Vastaava tilanne on yhtiön suorassa lainoituksessa.

Yhtiön hallituksen esittämä pääomasijoittaminen on mahdollinen vaihtoehto ratkaista yhtiön rahoituslaitanne. Pääoman vahvistaminen tapahtuu sijoituksella yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kuntalain 7 §:n mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät. Kuntalain 1 §:n 2 mom. mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkaalleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten luominen on vakiintuneesti katsottu kuuluvan kunnan itsehallinnollisten tehtävien toimialaan, koska sillä lisätään ja edistetään alueen elinvoimaa. Näin ollen Ykköstilat Oy:n pääoman vahvistaminen kuuluu kunnan toimialaan.

Pääomittamisessa on huomioitava EU:n valtiotukisääntely. Sen vuoksi on selvitetty mahdollinen valtiotuen olemassaolo. Valtiotukisääntelyn mukaan julkiseksi tueksi ei katsota sellaista kunnan yhtiön tekemää sijoitusta, joka on tehty yksityiseen sijoittajaan verrattavissa olevissa olosuhteissa. Markkinaehtoiselle sijoitukselle on tyypillistä mm. seuraavat asiat:

- Yksityinen sijoittaja odottaa sijoitukselleen tuottoa vähintään keskipitkällä aika välillä. Tuotto voi muodostua osinkotuotosta tai yhtiön osakkeen arvon kohoamisesta.
- Yksityinen sijoittaja selvittää perusteellisesti yhtiön taloudellisen tilanteen ja suhtautuu mahdollisesti varauksellisesti vaikeuksissa olevaan yritykseen.
- Sijoituksella turvataan aikaisemmin tehdyt sijoitukset.

Arviointi yhtiöstä sijoituskohteena perustuu vain osittain sen historiallisiin tunnuslukuihin ja keskeinen painoarvo sijoituskohteen arvioinnissa asetetaan yhtiön

tulevaisuuden näkymiin. Lisäsijoitustoimenpiteet tappiolliseen yhtiöön voivat olla markkinaehtoisia, mikäli niillä kyetään tervehdyttämään yhtiön talous ja suojaamaan kunnan yhtiöön aiemmin tekemien pääomasijoitusten säilyminen.

Ykköstilat Oy:n hallitus on laatinut laskelman yhtiön keskipitkän välin toiminnasta. Laskelma sisältää ennusteen markkinatilanteen kehittymisestä, yhtiön velkavastuista, yhtiön omaisuudesta, kassavirtalaskelman sekä ennusteen liikutuloksen kehityksestä. Kyseinen laskelma on esitetty kokouksen oheismateriaalina.

Vaikka yhtiön tämänhetkiset tunnusluvut ovat heikot, näkee yhtiön hallitus yhtiön tulevaisuudessa positiivisia seikkoja:

- yhtiön tilojen vuokrausaste on viimeisen puolentoista vuoden aikana noussut ja se oletetaan edelleen nousevan,
- yhtiö pystyy vähentämään merkittävästi lainamäärää,
- yhtiön tuloksen odotetaan kääntyvän positiiviseksi vuodesta 2020 alkaen.

Näin ollen omistaja voi olettaa saavansa yhtiöstä tuottoa vähintään keskipitkällä aikavälillä. Huomioiden yhtiön tulevaisuuden näkymät sekä sen, että ilman pääomittamista yhtiöön aikaisemmin tehdyt sijoitukset menettäisivät arvonsa, esitettyä pääomittamista voidaan pitää markkinaehtoisena toimenä.

Vuoden -18 talousarvion investointiosassa ei ole varauduttu Ykköstilojen pääomittamiseen. Näin ollen talousarvion investointiosaa tulee muuttaa tältä osin.

Arvio rahoitusbudjetista 2018-2028 sekä päätöksen yritysvaikutusten arviointi on kokouksen oheismateriaalina.

Kunnanjohtaja on Viitostien Ykköstilojen toimitusjohtajana esteellinen valmistelemaan ja esittelemään asiaa. Näin ollen asia päätetään kunnanhallituksen puheenjohtajan esityksestä.

Valmistelija: kunnanhallituksen puheenjohtaja Ossi Martikainen, (p. 040 592 6769 tai ossimartikainen@outlook.com)

Kunnanhallituksen puheenjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää seuraavaa:

- Lapinlahden kunta tekee 3.000.000 euron pääomasijoituksen Viitostien Ykköstilat Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.
- Vuoden -18 talousarvion investointiosaan lisätään 3.000.000 euron määräraha osakkeiden hankintaan.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja muutti kokouksen kuluessa päätösehdotusta seuraavasti:

- Lapinlahden kunta tekee 3.000.000 euron pääomasijoituksen Viitostien Ykköstilat Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.
- Vuoden -18 talousarvion investointiosaan lisätään 3.000.000 euron määräraha tätä tarkoitusta varten.
- Kunnanhallitus edellyttää säännöllistä raportointia yhtiön taloudellisesta tilanteesta sekä talousarvio- ja tilinpäätösprosessien yhteydessä selvitystä kunnan vastuiden kehityksestä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanjohtaja Janne Airaksinen yhtiön toimitusjohtajana sekä kunnanhallituksen jäsenet Matti Katainen ja Anu Sorjonen Viitostien Ykköstilojen hallituksen jäseniä olivat esteellisiä ja poistuivat asian käsittelyn ajaksi.

Viitostien Ykköstilat Oy:n hallitus on kokouksessaan 12.04.2018 § 3 päättänyt seuraavaa:

"Viitostien Ykköstilat Oy:n hallitus esittää Lapinlahden kunnalle, että se vahvistaa yhtiön omaa pääomaa 3.000.000 euroa. Ilman pääoman vahvistamista yhtiöllä tulee merkittäviä ongelmia maksuvalmiuteen."

Viitostien Ykköstilat Oy:n tulos on ollut pitkään tappiolla. Tästä johtuen yhtiön kassatilanne on heikentynyt. Yhtiöllä on pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseen rahoituslaitoksilta sekä noin 3 milj. € lyhyt aikaista rahoitusta Kuntarahoitukselta. Lapinlahden kunta on taannut tämän lyhytaikaisen rahoituksen. Lyhyt aikaista rahoitusta ei ole mahdollista enää lisätä nykyisen limiitin puitteissa. Tappiollisesta toiminnasta johtuen Ykköstilat Oy:n maksuvalmius heikkenee syksyn -18 aikana niin, että yhtiö ei pysty selviytymään velvoitteistaan ilman omistajan toimenpiteitä.

Lapinlahden kunta on selvittänyt BDO Oy:n lakimiehen kanssa eri vaihtoehtoja yhtiön rahoitustilanteen ratkaisemiseksi. Laadittu selvitys on kokouksen oheismateriaalina. Eri rahoitusvaihtoehtojen käyttämistä säätelee lainsäädäntö ja EU:n valtiotukisäännökset. Esimerkiksi Ykköstilat Oy:n lainojen mahdollista takaamista säätelee kuntalaki, jonka mukaan kunnan on saatava lainan takauksen vastineeksi yhtiöltä vakuuksia. Ykköstilat Oy:llä ei ole antaa reaaliavakuuksia, joten lainan takaaminen ei ole mahdollista. Vastaava tilanne on yhtiön suorassa lainoituksessa.

Yhtiön hallituksen esittämä pääomasijoittaminen on mahdollinen vaihtoehto ratkaista yhtiön rahoitustilanne. Pääoman vahvistaminen tapahtuu sijoituksella yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kuntalain 7 §:n mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät. Kuntalain 1 §:n 2 mom. mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten luominen on vakiintuneesti katsottu kuuluvan kunnan itsehallinnollisten tehtävien toimialaan, koska sillä lisätään ja edistetään alueen elinvoimaa. Näin ollen Ykköstilat Oy:n pääoman vahvistaminen kuuluu kunnan toimialaan.

Pääomittamisessa on huomioitava EU:n valtiotukisääntely. Sen vuoksi on selvitetty mahdollinen valtiontuen olemassaolo. Valtiontukisääntelyn mukaan julkiseksi tueksi ei katsota sellaista kunnan yhtiöön tekemää sijoitusta, joka on tehty yksityiseen sijoittajaan verrattavissa olevissa olosuhteissa. Markkinaehtoiselle sijoitukselle on tyypillistä mm. seuraavat asiat:

- Yksityinen sijoittaja odottaa sijoitukselleen tuottoa vähintään keskipitkällä aika välillä. Tuotto voi muodostua osinkotuotosta tai yhtiön osakkeen arvon kohoamisesta.
- Yksityinen sijoittaja selvittää perusteellisesti yhtiön taloudellisen tilanteen ja suhtautuu mahdollisesti varauksellisesti vaikeuksissa olevaan yritykseen.
- Sijoituksella turvataan aikaisemmin tehdyt sijoitukset.

Arviointi yhtiöstä sijoituskohteena perustuu vain osittain sen historiallisiin tunnuslukuihin ja keskeinen painoarvo sijoituskohteen arvioinnissa asetetaan yhtiön tulevaisuuden näkymiin. Lisäsijoitustoimenpiteet tappiolliseen yhtiöön voivat olla markkinaehtoisia, mikäli niillä kyetään tervehdyttämään yhtiön talous ja suojaamaan kunnan yhtiöön aiemmin tekemien pääomasijoitusten säilyminen.

Ykköstilat Oy:n hallitus on laatinut laskelman yhtiön keskipitkän välin toiminnasta.

Laskelma sisältää ennusteen markkinatilanteen kehittymisestä, yhtiön velkavastuista, yhtiön omaisuudesta, kassavirtalaskelman sekä ennusteen liikutuksen kehityksestä. Kyseinen laskelma on esitetty kokouksen oheismateriaalina.

Vaikka yhtiön tämänhetkiset tunnusluvut ovat heikot, näkee yhtiön hallitus yhtiön tulevaisuudessa positiivisia seikkoja:

- yhtiön tilojen vuokrausaste on viimeisen puolentoista vuoden aikana noussut ja se oletetaan edelleen nousevan,
- yhtiö pystyy vähentämään merkittävästi lainamäärää,
- yhtiön tuloksen odotetaan kääntyvän positiiviseksi vuodesta 2020 alkaen.

Näin ollen omistaja voi olettaa saavansa yhtiöstä tuottoa vähintään keskipitkällä aikavälillä. Huomioiden yhtiön tulevaisuuden näkymät sekä sen, että ilman pääomittamista yhtiöön aikaisemmin tehdyt sijoitukset menettäisivät arvonsa, esitettyä pääomittamista voidaan pitää markkinaehtoisena toimenä.

Vuoden -18 talousarvion investointiosassa ei ole varauduttu Ykköstilojen pääomittamiseen. Näin ollen talousarvion investointiosaa tulee muuttaa tältä osin.

Arvio rahoitusbudjetista 2018-2028 sekä päätöksen yritysvaikutusten arviointi on kokouksen oheismateriaalina.

Kunnanjohtaja on Viitostien Ykköstilojen toimitusjohtajana esteellinen valmistelemaan ja esittelemään asiaa. Näin ollen asia päätetään kunnanhallituksen puheenjohtajan esityksestä.

Valmistelija: kunnanhallituksen puheenjohtaja Ossi Martikainen, (p. 040 592 6769 tai ossimartikainen@outlook.com)

Kunnanhallituksen puheenjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää seuraavaa:

- Lapinlahden kunta tekee 3.000.000 euron pääomasijoituksen Viitostien Ykköstilat Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.
- Vuoden -18 talousarvion investointiosaan lisätään 3.000.000 euron määräraha osakkeiden hankintaan.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja muutti kokouksen kuluessa päätösehdotusta seuraavasti:

- Lapinlahden kunta tekee 3.000.000 euron pääomasijoituksen Viitostien Ykköstilat Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.
- Vuoden -18 talousarvion investointiosaan lisätään 3.000.000 euron määräraha tätä tarkoitusta varten.
- Kunnanhallitus edellyttää säännöllistä raportointia yhtiön taloudellisesta tilanteesta sekä talousarvio- ja tilinpäätösprosessien yhteydessä selvitystä kunnan vastuiden kehityksestä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanjohtaja Janne Airaksinen yhtiön toimitusjohtajana sekä kunnanhallituksen jäsenet Matti Katainen ja Anu Sorjonen Viitostien Ykköstilojen hallituksen jäseniä olivat esteellisiä ja poistuivat asian käsittelyn ajaksi.

KVALT § 20

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto päättää seuraavasti:

- Lapinlahden kunta tekee 3.000.000 euron pääomasijoituksen Viitostien Ykköstilat Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.
- Vuoden -18 talousarvion investointiosaan lisätään 3.000.000 euron määräraha tätä tarkoitusta varten.

Päätös

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Ossi Martikainen esitteli asian.

Käydyn keskustelun aikana puheenvuoron käyttivät valtuutetut Harri Väänänen, Jari Auhtola, Matti Kojo, Juha-Pekka Rusanen ja Sari Essayah.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä: Kunnanjohtaja Janne Airaksinen yhtiön toimitusjohtajana poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi.